

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนนอกระบบโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของเยาวชน
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานหลังการเข้าร่วมกิจกรรม
- ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์โบราณสถาน
- ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง
- ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม
- ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานหลังการเข้าร่วมกิจกรรม
- ตอนที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับทัศนคติในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง
- ตอนที่ 9 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม
- ตอนที่ 10 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานหลังการเข้าร่วมกิจกรรม
- ตอนที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของเยาวชน

สภาพและข้อมูลทั่วไปของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 30 คนเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และข้อมูลอื่น ๆ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ดังแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของเยาวชน

สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของเยาวชน	จำนวน (N = 30)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	17	56.66
หญิง	13	43.33
อายุ		
15 ปี	7	23.33
16 ปี	5	16.66
17 ปี	9	30.00
18 ปี	9	30.00
ภูมิลำเนา		
อยู่ใกล้แหล่งโบราณสถาน	21	70.00
ไม่อยู่ใกล้แหล่งโบราณสถาน	9	30.00

สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของเยาวชน	จำนวน (N = 30)	ร้อยละ
โบราณสถานที่เยาวชนมีภูมิลำเนาอยู่ใกล้		
วัดไชยวัฒนาราม	6	28.57
วัดพระงาม	2	9.52
วัดกษัตราธิราช	3	14.28
วัดส้ม	4	19.04
วัดวรเชษฐาราม	3	14.28
วัดเชิงท่า	3	14.28
กิจกรรมที่เยาวชนเข้าไปทำในโบราณสถาน		
เดินเล่น	5	16.66
เล่นกีฬา	9	30.00
พักผ่อนหย่อนใจ	10	33.33
หาความรู้	4	13.33
ถ่ายรูปทำรายงาน	2	6.66
กิจกรรมของเยาวชนที่ส่อไปในทางทำลายและบุกรุกโบราณสถาน		
เคลื่อนย้ายโบราณสถาน	3	10.00
ปิ่นเจดีย์เพื่อถ่ายรูป	8	26.66
เข้าไปหาของโบราณ	2	6.66
ไม่เคยบุกรุกโบราณสถาน	17	56.66

จากตารางที่ 3 แสดงว่า เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนนอกระบบโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสถานภาพดังนี้

1. เพศ จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด จำนวน 30 คน เป็นเพศชาย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.66 เพศหญิง 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.33
2. อายุ จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดจำนวน 30 คน มีอายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.33 อายุ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.66 อายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 อายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00
3. ภูมิลำเนา จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดจำนวน 30 คน ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ใกล้โบราณสถาน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ไม่อยู่ใกล้โบราณสถานคิดเป็นร้อยละ 30.00
4. โบราณสถานที่ยาวชนมีภูมิลำเนาอยู่ใกล้ จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดจำนวน 30 คน มีภูมิลำเนาอยู่ใกล้วัดไชยวัฒนาราม ร้อยละ 28.57 (จากจำนวนเยาวชนที่อยู่ใกล้โบราณสถาน 21 คน) อยู่ใกล้วัดพระงาม ร้อยละ 9.52 อยู่ใกล้วัดกษัตราธิราช ร้อยละ 14.28 อยู่ใกล้วัดส้ม ร้อยละ 19.04 อยู่ใกล้วัดวรเชษฐาราม ร้อยละ 14.28 และอยู่ใกล้วัดเชิงท่า ร้อยละ 14.28
5. กิจกรรมที่ยาวชนเข้าไปทำในโบราณสถาน จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดจำนวน 30 คน เข้าไปในโบราณสถานเพื่อเดินเล่นร้อยละ 16.66 เล่นกีฬาในโบราณสถาน ร้อยละ 30 พักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 33.33 หาความรู้ร้อยละ 13.33 และถ่ายรูปทำรายงาน ร้อยละ 6.66
6. กิจกรรมของเยาวชนที่ส่อไปในทางทำลายและบุกรุกโบราณสถาน จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดจำนวน 30 คน เคยเข้าไปในโบราณสถานแล้วเคลื่อนย้ายโบราณสถาน ร้อยละ 10 ปีนเจดีย์เพื่อถ่ายรูป ร้อยละ 26.66 เข้าไปหาของโบราณ ร้อยละ 6.66 และไม่เคยบุกรุกโบราณสถานเลย ร้อยละ 56.66

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ทางการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ทางการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ระดับความรู้ของเยาวชนก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณสถาน
ที่ตอบข้อความในแต่ละข้อว่า ถูก

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N = 30)	ร้อยละ
1. โบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างอยู่ติดที่ เคลื่อนย้ายไม่ได้ เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง วิหาร เป็นต้น	23	76.66
2. ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้	13	43.33
3. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็น มรดกโลกทางด้านธรรมชาติ	8	26.66
4. มรดกทางศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึก สามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่ประชาชน	22	73.33
5. โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทย เป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียว	24	80.00

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N = 30)	ร้อยละ
6. เยาวชนทุกคนจะต้องทำหน้าที่ช่วยดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุในชุมชน ไม่ให้เกิดความชำรุดหักพังหรือเสียหาย	23	76.66
7. เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้กระทำผิดที่มาทำลายหรือ ลักลอบขุดค้นขโมยโบราณวัตถุได้	26	86.66
8. เยาวชนที่พบเห็นคนทำลาย หรือลักลอบขุดค้นโบราณสถาน สามารถเป็นพยานในศาลได้ถ้าเจ้าขอร้อง หรือเมื่อมีความจำเป็น	16	53.33
9. เยาวชนและชาวบ้านต้องร่วมกันช่วยกำจัดวัชพืช ที่ขึ้นตามโบราณสถาน ในชุมชนได้ โดยไม่ต้องรอให้เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรมาพบ	17	56.66
10. สาเหตุของความเสื่อมของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เกิดจากภัยธรรมชาติและเกิดจากสัตว์เท่านั้น	23	76.66
11. เยาวชนและชาวบ้านทั่วไปสามารถเข้าไปเที่ยวใน โบราณสถานได้ และสามารถปีนป่ายเจดีย์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายรูปได้	21	70.00

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N = 30)	ร้อยละ
12. เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณโบราณสถานทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น ตากผ้า นำสุนัขมาเดินเล่น เล่นกีฬาต่าง ๆ	17	56.66
13. เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถดูแลโบราณสถานใกล้ ๆ เช่นเจดีย์ ซากวิหาร ให้เหมือนกับว่าเยาวชนได้เป็นเจ้าของโบราณสถานร่วมกับกรมศิลปากรด้วย	13	43.33
14. ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกโบราณสถาน เช่นขุดค้นโบราณสถานจะต้องจำคุกและปรับเงิน	26	86.66
15. บ้านเรือนที่สร้างทับซากโบราณสถานจะต้องทำการย้าย	13	43.33
16. เมื่อเยาวชนเห็นนักท่องเที่ยวต่างชาติประพฤติตนไม่ดีต่อโบราณสถาน หรือย่ำยีโบราณสถาน เยาวชนสามารถเข้าไปว่ากล่าวตักเตือนหรือแจ้งตำรวจท่องเที่ยวได้	17	56.66
17. การอนุรักษ์โบราณสถานคือ การซ่อมแซม ส่วนการบูรณะคือ การรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่ โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด	24	80.00

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ระดับความรู้ของเยาวชนก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณสถานที่ตอบข้อความในแต่ละข้อว่า ถูก มากที่สุด 3 อันดับแรกคือ อันดับที่ 1 การที่เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้กระทำผิดที่มาทำลายหรือลักลอบขุดค้นขโมยโบราณสถานได้ คิดเป็นร้อยละ 86.66 ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกโบราณสถาน เช่นขุดค้นโบราณสถานจะต้องจำคุกและปรับเงิน คิดเป็นร้อยละ 86.66 อันดับที่ 2 การที่เยาวชนคิดว่า โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทยเป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 80 และความรู้ที่ว่า การอนุรักษ์โบราณสถานคือการซ่อมแซม ส่วนการบูรณะคือการรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 อันดับที่ 3 ความรู้ที่ว่า โบราณสถานโบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างอยู่ติดที่ เคลื่อนย้ายไม่ได้ เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง วิหาร คิดเป็นร้อยละ 76.66. การที่เยาวชนทุกคนจะต้องทำหน้าที่ช่วยดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุในชุมชน ไม่ให้เกิดความชำรุดหักพังหรือเสียหายคิดเป็นร้อยละ 76.66 และข้อความที่ว่า สาเหตุของความเสื่อมของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เกิดจากภัยธรรมชาติและเกิดจากสัตว์เท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 76.66 ส่วนระดับความรู้ที่เยาวชนได้รับก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณสถาน ที่มีความรู้ที่น้อยที่สุดได้แก่ ความรู้ที่ว่าจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็น มรดกโลกทางด้านธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 26.66

ตารางที่ 5 ระดับความรู้ของเยาวชนก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณสถาน
ที่ตอบข้อความในแต่ละข้อว่า ผิด

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (<i>N</i> = 30)	ร้อยละ
1. โบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างอยู่ติดที่ เคลื่อนย้ายไม่ได้ เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง วิหาร เป็นต้น	7	23.33
2. ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้	17	56.66
3. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็น มรดกโลกทางด้านธรรมชาติ	22	73.33
4. มรดกทางศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึก สามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่ประชาชน	8	26.66
5. โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทย เป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียว	6	20.00

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N = 30)	ร้อยละ
6. เยาวชนทุกคนจะต้องทำหน้าที่ช่วยดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุในชุมชน ไม่ให้เกิดความชำรุดหักพังหรือเสียหาย	7	23.33
7. เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้กระทำความผิดที่มาทำลายหรือ ลักลอบขุดค้นขโมยโบราณวัตถุได้	4	13.33
8. เยาวชนที่พบเห็นคนทำลาย หรือลักลอบขุดค้นโบราณสถาน สามารถเป็นพยานในศาลได้ถ้าเจ้าขอร้อง หรือเมื่อมีความจำเป็น	14	46.66
9. เยาวชนและชาวบ้านต้องร่วมกันช่วยกำจัดวัชพืช ที่ขึ้นตามโบราณสถาน ในชุมชนได้ โดยไม่ต้องรอให้เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรมาพบ	13	43.33
10. สาเหตุของความเสื่อมของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เกิดจากภัยธรรมชาติและเกิดจากสัตว์เท่านั้น	7	23.33
11. เยาวชนและชาวบ้านทั่วไปสามารถเข้าไปเที่ยวใน โบราณสถานได้ และสามารถป็นป้ายเจดีย์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายรูปได้	9	30.00
12. เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ใช้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณโบราณสถานทำกิจกรรม ต่าง ๆ ได้ เช่น ตากผ้า นำสุนัขมาเดินเล่น เล่นกีฬาต่าง ๆ	13	43.33

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
13. เยาวชนที่มีที่พักอาศัยใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ดูแลโบราณสถานใกล้ ๆ เช่นเจดีย์ ซากวิหาร ให้เหมือน กับว่าเยาวชนได้เป็นเจ้าของโบราณสถานร่วมกับ กรมศิลปากรด้วย	17	56.66
14. ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกโบราณสถาน เช่นขุดค้นโบราณสถาน จะต้องจำคุกและปรับเงิน	4	13.33
15. บ้านเรือนที่สร้างทับซากโบราณสถานจะต้องทำการย้าย	17	56.66
16. เมื่อเยาวชนเห็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติประพฤติตน ไม่ดีต่อโบราณสถาน หรือย่ำยีโบราณสถาน เยาวชนสามารถเข้าไปกล่าวตักเตือนหรือแจ้ง ตำรวจท่องเที่ยวได้	13	43.33
17. การอนุรักษ์โบราณสถานคือ การซ่อมแซม ส่วนการบูรณะคือ การรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่ โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด	6	20.00

จากตารางที่ 5 แสดงว่า ระดับความรู้ของเยาวชนก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณสถานที่ตอบข้อความในแต่ละข้อว่า ผิด มากที่สุด 3 อันดับแรกดังนี้ คือ อันดับที่ 1 ความรู้ที่ว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลกทางด้านธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 73.33 อันดับที่ 2 ความรู้ที่ว่า ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้คิดเป็นร้อยละ 56.66 ความรู้ที่ว่า เยาวชนที่มีที่พักอาศัยอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถดูแลโบราณสถานใกล้ ๆ เช่นเจดีย์ ซากวิหาร ให้เหมือนกับว่าเยาวชนได้เป็นเจ้าของโบราณสถานร่วมกับกรมศิลปากรด้วยคิดเป็นร้อยละ 56.66 ความรู้ที่ว่า บ้านเรือนที่สร้างทับซากโบราณสถานจะต้องทำการย้ายคิดเป็นร้อยละ 56.66 อันดับที่ 3 ความรู้ที่ว่าเมื่อเยาวชนที่พบเห็นคนทำลาย หรือลักลอบขุดค้นโบราณสถานสามารถเป็นพยานในศาลได้ถ้าเจ้าหน้าที่ขอร้องหรือเมื่อมีความจำเป็นคิดเป็นร้อยละ 46.66 ส่วนความรู้ที่เยาวชนตอบว่า ผิด น้อยที่สุด ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์โบราณสถาน คือ ความรู้ที่ว่า เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้กระทำผิดที่มาทำลายหรือลักลอบขุดค้นขโมยโบราณวัตถุได้คิดเป็นร้อยละ 13.33 ความรู้ที่ว่า เยาวชนที่พบเห็นคนทำลาย หรือลักลอบขุดค้นโบราณสถาน คิดเป็นร้อยละ 13.33 และความรู้ที่ว่า ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกโบราณสถาน เช่นขุดค้นโบราณสถานจะต้องจำคุก และปรับเงินคิดเป็นร้อยละ 13.33

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานหลังจาก
การเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ระดับความรู้ของเยาวชนหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณ
สถานที่ที่ตอบข้อความในแต่ละข้อว่า ถูก

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N = 30)	ร้อยละ
1. โบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างอยู่ติดที่ เคลื่อนย้ายไม่ได้ เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง วิหาร เป็นต้น	30	100.00
2. ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้	5	16.66
3. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็น มรดกโลกทางด้านธรรมชาติ	0	0.00
4. มรดกทางศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึก สามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่ประชาชน	30	100.00
5. โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทย เป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียว	0	0.00

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
6. เยาวชนทุกคนจะต้องทำหน้าที่ช่วยดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุในชุมชน ไม่ให้เกิดความชำรุดหักพังหรือเสียหาย	26	86.66
7. เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้กระทำผิดที่มาทำลายหรือ ลักลอบขุดค้นขโมยโบราณวัตถุได้	30	100.00
8. เยาวชนที่พบเห็นคนทำลาย หรือลักลอบขุดค้นโบราณสถาน สามารถเป็นพยานในศาลได้ถ้าเจ้าขอร้อง หรือเมื่อมีความจำเป็น	26	86.66
9. เยาวชนและชาวบ้านต้องร่วมกันช่วยกำจัดวัชพืช ที่ขึ้นตามโบราณสถาน ในชุมชนได้ โดยไม่ต้องรอให้เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรมาพบ	27	90.00
10. สาเหตุของความเสื่อมของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เกิดจากภัยธรรมชาติและเกิดจากสัตว์เท่านั้น	0	0.00
11. เยาวชนและชาวบ้านทั่วไปสามารถเข้าไปเที่ยวใน โบราณสถานได้ และสามารถป็นป้ายเจดีย์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายรูปได้	0	0.00
12. เยาวชนที่มีที่พำนักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ใช้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณโบราณสถานทำกิจกรรม ต่าง ๆ ได้ เช่น ตากผ้า นำสุนัขมาเดินเล่น เล่นกีฬาต่าง ๆ	4	13.33

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
13. เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ดูแลโบราณสถานใกล้ ๆ เช่นเจดีย์ ซากวิหาร ให้เหมือนกับ กับว่าเยาวชนได้เป็นเจ้าของโบราณสถานร่วมกับ กรมศิลปากรด้วย	24	80.00
14. ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกโบราณสถาน เช่นขุดค้นโบราณสถาน จะต้องจำคุกและปรับเงิน	30	100.00
15. บ้านเรือนที่สร้างทับซากโบราณสถานจะต้องทำการย้าย	26	86.66
16. เมื่อเยาวชนเห็นนักท่องเที่ยวต่างชาติประพฤติตน ไม่ดีต่อโบราณสถาน หรือย่ำยีโบราณสถาน เยาวชนสามารถเข้าไปกล่าวตักเตือนหรือแจ้ง ตำรวจท่องเที่ยวได้	25	83.33
17. การอนุรักษ์โบราณสถานคือ การซ่อมแซม ส่วนการบูรณะคือ การรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่ โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด	0	0.00

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ระดับความรู้ของเยาวชนทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ที่ตอบข้อความในแต่ละข้อว่า ถูกมากที่สุด 3 อันดับแรกมีดังนี้คือ อันดับที่ 1 ความรู้ที่ว่า โบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างอยู่ติดที่ เคลื่อนย้ายไม่ได้ เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง วิหาร เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 100 ความรู้ที่ว่า มรดกทางศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่ประชาชนคิดเป็นร้อยละ 100 ความรู้ที่ว่า เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้กระทำความผิดที่ทำลายหรือลักลอบขุดค้นขโมยโบราณวัตถุได้ คิดเป็นร้อยละ 100 ความรู้ที่ว่า ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกขโมยโบราณสถาน เช่นขุดค้นโบราณสถานจะต้องจำคุกและปรับเงิน คิดเป็นร้อยละ 100 อันดับที่ 2 ความรู้ที่ว่า เยาวชนและชาวบ้านต้องร่วมกันช่วยกำจัดวัชพืชที่ขึ้นตามโบราณสถาน ในชุมชนได้โดยไม่ต้องรอให้เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรมาพบ คิดเป็นร้อยละ 90 อันดับที่ 3 ความรู้ที่ว่า เยาวชนทุกคนจะต้องทำหน้าที่ช่วยดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุในชุมชน ไม่ให้เกิดความชำรุดหักพังหรือเสียหาย คิดเป็นร้อยละ 86.66 ข้อความที่ว่า เยาวชนที่พบเห็นคนทำลาย หรือลักลอบขุดค้นโบราณสถานสามารถเป็นพยานในศาลได้ถ้าเจ้าขอร้องหรือเมื่อมีความจำเป็น คิดเป็นร้อยละ 86.66 ข้อความที่ว่าบ้านเรือนที่สร้างทับซากโบราณสถานจะต้องทำการย้าย คิดเป็นร้อยละ 86.66 ส่วนข้อความที่เยาวชนตอบในแต่ละข้อว่า ถูก น้อยที่สุด ที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณสถานหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว คือ ความรู้ที่ว่า ความรู้ที่ว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลกทางด้านธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 0 ความรู้ที่ว่า โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทย เป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ 0 ความรู้ที่ว่า สาเหตุของความเสื่อมของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เกิดจากภัยธรรมชาติและเกิดจากสัตว์เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 0 ความรู้ที่ว่า เยาวชนและชาวบ้านทั่วไปสามารถเข้าไปเที่ยวในโบราณสถานได้ และสามารถปีนป่ายเจดีย์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายรูปได้ คิดเป็นร้อยละ 0 ความรู้ที่ว่า การอนุรักษ์โบราณสถานคือ การซ่อมแซมส่วนการบูรณะคือ การรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่ โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0

ตารางที่ 7 ระดับความรู้ของเยาวชนหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณสถานที่ตอบข้อความในแต่ละข้อว่า ผิด

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
1. โบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างอยู่ติดที่ เคลื่อนย้ายไม่ได้ เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง วิหาร เป็นต้น	0	0
2. ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้	25	83.33
3. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็น มรดกโลกทางด้านธรรมชาติ	30	100.00
4. มรดกทางศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึก สามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่ประชาชน	0	0
5. โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทย เป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียว	30	100.00

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
6. เยาวชนทุกคนจะต้องทำหน้าที่ช่วยดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุในชุมชน ไม่ให้เกิดความชำรุดหักพังหรือเสียหาย	4	13.33
7. เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้กระทำผิดที่มาทำลายหรือ ลักลอบขุดค้นขโมยโบราณวัตถุได้	0	0
8. เยาวชนที่พบเห็นคนทำลาย หรือลักลอบขุดค้นโบราณสถาน สามารถเป็นพยานในศาลได้ถ้าเจ้าขอร้อง หรือเมื่อมีความจำเป็น	4	13.33
9. เยาวชนและชาวบ้านต้องร่วมกันช่วยกำจัดวัชพืช ที่ขึ้นตามโบราณสถาน ในชุมชนได้ โดยไม่ต้องรอให้เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรมาพบ	3	10.00
10. สาเหตุของความเสื่อมของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เกิดจากภัยธรรมชาติและเกิดจากสัตว์เท่านั้น	30	100.00
11. เยาวชนและชาวบ้านทั่วไปสามารถเข้าไปเที่ยวใน โบราณสถานได้ และสามารถป็นป้ายเจดีย์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายรูปได้	30	100.00
12. เยาวชนที่มีที่พำนักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ใช้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณโบราณสถานทำกิจกรรม ต่าง ๆ ได้ เช่น ตากผ้า นำสุนัขมาเดินเล่น เล่นกีฬาต่าง ๆ	26	86.66

หัวข้อความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน	จำนวน (N=30)	ร้อยละ
13. เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ดูแลโบราณสถานใกล้ ๆ เช่นเจดีย์ ซากวิหาร ให้เหมือนกับ ว่าเยาวชนได้เป็นเจ้าของโบราณสถานร่วมกับ กรมศิลปากรด้วย	6	20.00
14. ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกโบราณสถาน เช่นขุดค้นโบราณสถาน จะต้องจำคุกและปรับเงิน	0	0
15. บ้านเรือนที่สร้างทับซากโบราณสถานจะต้องทำการย้าย	4	13.33
16. เมื่อเยาวชนเห็นนักท่องเที่ยวต่างชาติประพฤติตน ไม่ดีต่อโบราณสถาน หรือย่ำยีโบราณสถาน เยาวชนสามารถเข้าไปกล่าวตักเตือนหรือแจ้ง ตำรวจท่องเที่ยวได้	5	16.66
17. การอนุรักษ์โบราณสถานคือ การซ่อมแซม ส่วนการบูรณะคือ การรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่ โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด	30	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ระดับความรู้ของเยาวชนหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถาน ที่ตอบข้อความในแต่ละข้อว่า ผิด มากที่สุด 3 อันดับแรก มีดังนี้คือ อันดับที่ 1 ความรู้ที่ว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลกทางด้านธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 100 ข้อความที่ว่า โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทย เป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อความที่ว่า สาเหตุของความเสื่อมของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เกิดจากภัยธรรมชาติและเกิดจากสัตว์เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 100 ความรู้ที่ว่า เยาวชนและชาวบ้านทั่วไปสามารถเข้าไปเที่ยวในโบราณสถานได้ และสามารถปีนป่ายเจดีย์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายรูปได้ คิดเป็นร้อยละ 100 ความรู้ที่ว่า การอนุรักษ์โบราณสถานคือ การซ่อมแซม ส่วนการบูรณะคือ การรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่ โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 อันดับที่ 2 ความรู้ที่ว่า เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ใช้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณโบราณสถานทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น ตากผ้า นำสุนัขมาเดินเล่น เล่นกีฬาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 86.66 อันดับที่ 3 ความรู้ที่ว่าขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้คิดเป็นร้อยละ 83.33 ข้อความที่เยาวชนตอบในแต่ละข้อว่า ผิด น้อยที่สุด หลังจากการที่เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว คือ ความรู้ที่ว่า โบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างอยู่ติดที่ เคลื่อนย้ายไม่ได้ เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง วิหาร เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 0 ความรู้ที่ว่า มรดกทางศิลปวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่ประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0 ความรู้ที่ว่า เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้กระทำผิดที่มาทำลายหรือลักลอบขุดค้นขโมยโบราณวัตถุได้คิดเป็นร้อยละ 0 ความรู้ที่ว่า ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกโบราณสถาน เช่น ขุดค้นโบราณสถานจะต้องจำคุกและปรับเงินคิดเป็นร้อยละ 0

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับ
เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ทางการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังมีรายละเอียดแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเยาวชนที่ตอบผล
วัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน

หัวข้อที่แสดงความรู้ในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ก่อนการเข้าร่วม		หลังการเข้าร่วม	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. โบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างอยู่ติดที่ เคลื่อนย้ายไม่ได้ เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง วิหาร เป็นต้น	0.76	2.186	1.00	1.00
2. ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้	0.43	2.679	0.16	2.034
3. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็น มรดกโลกทางด้านธรรมชาติ	0.26	2.407	0	0
4. มรดกทางศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึก สามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่ประชาชน	0.73	2.308	1.00	1.00
5. โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทย เป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียว	0.80	2.039	0	0

หัวข้อที่แสดงความรู้ในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ก่อนการเข้าร่วม		หลังการเข้าร่วม	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
6. เยาวชนทุกคนจะต้องทำหน้าที่ช่วยดูแลรักษา โบราณสถานโบราณวัตถุในชุมชน ไม่ให้เกิดความชำรุดหักพังหรือเสียหาย	0.76	2.186	0.86	1.64
7. เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้ กระทำผิดที่มาทำลายหรือ ลักลอบขุดค้นขโมยโบราณวัตถุได้	0.86	1.647	1.00	1.00
8. เยาวชนที่พบเห็นคนทำลาย หรือลักลอบ ขุดค้นโบราณสถานสามารถเป็นพยานในศาล ได้ถ้าเจ้าชอร้องหรือเมื่อมีความจำเป็น	0.53	2.679	0.86	1.647
9. เยาวชนและชาวบ้านต้องร่วมกันช่วยกำจัดวัชพืช ที่ขึ้นตามโบราณสถาน ในชุมชนได้ โดยไม่ต้องรอให้เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรมาพบ	0.56	2.654	0.90	1.374
10. สาเหตุของความเสื่อมของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เกิดจากภัยธรรมชาติและเกิดจาก สัตว์เท่านั้น	0.76	2.186	0	0

หัวข้อที่แสดงความรู้ในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ก่อนการเข้าร่วม		หลังการเข้าร่วม	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
11. เยาวชนและชาวบ้านทั่วไปสามารถเข้าไปเที่ยวใน โบราณสถานได้ และสามารถปั้นปายเจดีย์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายรูปได้	0.70	2.410	0	0
12. เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ใช้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณโบราณสถานทำกิจกรรม ต่าง ๆ ได้ เช่น ตกผ้า นำสุนัขมาเดินเล่น เล่นกีฬาต่าง ๆ	0.56	2.654	0.13	1.857
13. เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ดูแลโบราณสถานใกล้ ๆ เช่นเจดีย์ ซากวิหาร ให้เหมือน กับว่าเยาวชนได้เป็นเจ้าของโบราณสถานร่วมกับ กรมศิลปากรด้วย	0.43	2.679	0.80	2.039
14. ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกโบราณสถาน เช่นขุดค้นโบราณสถานจะต้องจำคุก และปรับเงิน	0.86	1.647	1.00	1.00
15. บ้านเรือนที่สร้างทับซากโบราณสถาน จะต้องทำการย้าย	0.43	2.679	0.86	1.647

หัวข้อที่แสดงความรู้ในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ก่อนการเข้าร่วม		หลังการเข้าร่วม	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
16. เมื่อเยาวชนเห็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ ประพาศิตนไม่ดีต่อโบราณสถาน หรือย้ายโบราณสถานเยาวชนสามารถเข้าไป ว่ากล่าวตักเตือนหรือแจ้งตำรวจท่องเที่ยวได้	0.56	2.654	0.83	1.863
17. การอนุรักษ์โบราณสถานคือ การซ่อมแซม ส่วนการบูรณะคือ การรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่ โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด	0.80	1.681	0	0
รวม	0.63	2.316	0.55	1.065

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ระดับความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ
การอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนนอกระบบโรงเรียนจะมีความแตกต่างกัน โดย
วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ที่แตกต่างกันมาก 3 อันดับแรกคือ อันดับที่ 1 เมื่อเยาวชนที่มีที่
พำนักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถดูแลโบราณสถานใกล้ ๆ เช่นเจดีย์ ซากวิหาร ให้
เหมือนกับว่าเยาวชนได้เป็นเจ้าของโบราณสถานร่วมกับกรมศิลปากรด้วย ซึ่งก่อนเข้าร่วมกิจ
กรรมเยาวชนมีความรู้เฉลี่ย ($\bar{x} = 0.43$) แต่หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเยาวชนจะมี
ความรู้เพิ่มขึ้น ความรู้เฉลี่ย ($\bar{x} = 0.80$) อันดับที่ 2 ที่มีความแตกต่างกันคือ เมื่อเยา
วชนที่มีที่พำนักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ใช้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณโบราณสถาน
ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น ตากผ้า นำสุนัขมาเดินเล่น เล่นกีฬาต่าง ๆ ซึ่งก่อนการเข้าร่วม
กิจกรรมเยาวชนมีความรู้เฉลี่ย ($\bar{x} = 0.56$) แต่เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเยาวชนส่วนใหญ่
จะมีความคิดที่ว่าไม่ควรที่จะไปทำกิจกรรมเหล่านี้ ข้อความนี้เป็นข้อความนิเสธ ค่าเฉลี่ยจึง
ลดลง ($\bar{x} = 0.13$) อันดับที่ 3 จากข้อมูลที่ว่าจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่อง
ให้เป็น มรดกโลกทางด้านธรรมชาติ ซึ่งก่อนเข้าร่วมกิจกรรมเยาวชนจะมีความรู้เฉลี่ย

($\bar{x} = 0.26$) แต่เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเยาวชนทุกคนมีความรู้ที่ไม่ใช่ ค่าเฉลี่ยจึงลดลงเหลือ($\bar{x} = 0$) เพราะเยาวชนทุกคนจะตอบว่าไม่ใช่ ในส่วนของความรู้ทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานที่มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ความรู้ที่ว่าเยาวชนทุกคนจะต้องทำหน้าที่ช่วยดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุในชุมชนไม่ให้เกิดความชำรุดหักพังหรือเสียหายเพราะจากค่าเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและหลังเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันไม่มาก คือ ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย($\bar{x} = 0.76$) และหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมแล้วมีค่าเฉลี่ย($\bar{x} = 0.86$)

ตอนที่ 5 ผลของการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง

ในส่วนของกรณีวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง การนำเสนอข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งก่อนและหลัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หัวข้อที่แสดงความรู้ในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ค่า t - test
1. โบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างอยู่ติดที่ เคลื่อนย้ายไม่ได้ เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง วิหาร เป็นต้น	0.242
2. ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้	1.275

หัวข้อที่แสดงความรู้ในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ค่า t - test
3. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องให้เป็น มรดกโลกทางด้านธรรมชาติ	0.698
4. มรดกทางศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึก สามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่ประชาชน	0.589
5. โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทย เป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียว	2.695*
6. เยาวชนทุกคนจะต้องทำหน้าที่ช่วยดูแลรักษา โบราณสถานโบราณวัตถุในชุมชน ไม่ให้เกิดความชำรุดหักพังหรือเสียหาย	0.281
7. เยาวชนสามารถแจ้งให้ตำรวจจับผู้กระทำผิดที่มาทำลายหรือ ลักลอบขุดค้นขโมยโบราณวัตถุได้	0.942
8. เยาวชนที่พบเห็นคนทำลาย หรือลักลอบขุดค้นโบราณสถาน สามารถเป็นพยานในศาลได้ถ้าเจ้าขอร้อง หรือเมื่อมีความจำเป็น	0.593

หัวข้อที่แสดงความรู้ในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ค่า t - test
9. เยาวชนและชาวบ้านต้องร่วมกันช่วยกำจัดวัชพืช ที่ขึ้นตามโบราณสถาน ในชุมชนได้ โดยไม่ต้องรอให้เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรมาพบ	1.399
10. สาเหตุของความเสื่อมของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ เกิดจากภัยธรรมชาติและเกิดจากสัตว์เท่านั้น	1.758
11. เยาวชนและชาวบ้านทั่วไปสามารถเข้าไปเที่ยวใน โบราณสถานได้ และสามารถปั่นจักรยานเจดีย์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายรูปได้	0.979
12. เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ให้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณโบราณสถานทำกิจกรรม ต่าง ๆ ได้ เช่น ตากผ้า นำสุนัขมาเดินเล่น เล่นกีฬาต่าง ๆ	0.500
13. เยาวชนที่มีที่พักอยู่ใกล้แหล่งโบราณสถานสามารถ ดูแลโบราณสถานใกล้ ๆ เช่นเจดีย์ ซากวิหาร ให้เหมือน กับว่าเยาวชนได้เป็นเจ้าของโบราณสถานร่วมกับ กรมศิลปากรด้วย	0.400

หัวข้อที่แสดงความรู้ในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ค่า t - test
14. ถ้ามีบุคคลเข้าไปบุกรุกโบราณสถาน เช่นขุดค้นโบราณสถาน จะต้องจำคุกและปรับเงิน	0.750
15. บ้านเรือนที่สร้างทับซากโบราณสถานจะต้องทำการย้าย	0.328
16. เมื่อเยาวชนเห็นนักท่องเที่ยวต่างชาติประพฤติตน ไม่ดีต่อโบราณสถาน หรือย้ายโบราณสถาน เยาวชนสามารถเข้าไปว่ากล่าวตักเตือนหรือแจ้ง ตำรวจท่องเที่ยวได้	0.457
17. การอนุรักษ์โบราณสถานคือ การซ่อมแซม ส่วนการบูรณะคือ การรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่ โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด	2.614*

* $P < .05$

จากตารางที่ 9 แสดงว่า คะแนนของเยาวชนก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและหลังเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกันคือในหัวข้อ โบราณสถาน โบราณวัตถุทั้งหลายในประเทศไทยเป็นของกรมศิลปากรเพียงหน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบ และหัวข้อ การอนุรักษ์โบราณสถาน คือ การซ่อมแซม ส่วนการบูรณะ คือ การรักษาหลักฐานเท่าที่เป็นอยู่โดยเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานทำให้เยาวชนมีความรู้เพิ่มขึ้นก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติทางการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับทัศนคติทางการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังมีรายละเอียดแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ระดับทัศนคติทางการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละข้อ

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	$n = 30$		ระดับทัศนคติ
	\bar{x}	S.D.	
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การปลูกสร้างอาคารหรือบ้านเรือนที่อยู่รอบ ๆ โบราณสถานควรที่จะสร้างเป็นเรือนทรงไทยมากกว่าการสร้างเป็นตึกแถวหรืออาคารพาณิชย์	3.73	1.047	ดี
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าที่หน่วยงานในท้องถิ่น อาทิเช่น เทศบาล ควรนำภาษีที่เก็บจากประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาพัฒนาและบูรณะโบราณสถานมากกว่าที่จะนำไปขยายถนนหรือขุดท่อประปา	3.53	1.224	ดี

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	$n = 30$		ระดับทัศนคติ
	\bar{x}	S.D.	
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรจะมีจัดและปรับปรุงถนนในบริเวณโบราณสถานให้ดีและจัดระเบียบการจราจรไม่ให้รถยนต์หรือรถบัสเข้ามาวิ่งในโบราณสถาน ควรที่จะมีแต่เส้นทางของจักรยานหรือใช้เป็นเส้นทางเดิน	3.80	0.996	ดี
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าซากโบราณสถานที่อยู่ใกล้บ้านเรือนควรที่จะทุบทิ้งเสียเพราะไม่มีประโยชน์อะไร และเมื่อทำลายซากโบราณสถานแล้ว สามารถพัฒนาที่ดินผืนนั้นเป็นอาคารพาณิชย์หรือห้างสรรพสินค้าได้	2.33	0.843	น้อย
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ครอบครัวมีบทบาทอย่างมากในการให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานมากกว่าสถาบันการศึกษา	3.50	0.973	ดี
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ซากเจดีย์เก่า ๆ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรควรที่จะมีการขุดเจาะเพื่อหาสมบัติสิ่งของมีค่า เพื่อจะได้นำทรัพย์สินนั้นมาช่วยชาติในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ	1.93	1.014	น้อยที่สุด

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	$n = 30$		ระดับทัศนคติ
	\bar{x}	S.D.	
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเมื่อเราเข้าไปในแหล่งโบราณสถานแล้ว เราควรที่จะสลักชื่อของเราและเพื่อน ๆ เอาไว้ตามก้อนอิฐต่าง ๆ เพื่อเป็นที่ระลึกว่าครั้งหนึ่งเราเคยมาเที่ยว ณ แหล่งโบราณสถานแห่งนี้	2.03	1.299	น้อย
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าทุกศาสนาไม่ว่าจะเป็นศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์โบราณสถาน	3.23	1.356	ดี
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าปัจจุบันนี้โบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ชั้นวิกฤติแล้วทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือช่วยกันดูแลรักษา	3.76	1.104	ดี
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวตามโบราณสถานแล้ว นักท่องเที่ยวสามารถปั่นไปบนเจดีย์เพื่อถ่ายรูปโบราณสถาน หรือปั่นไปบนซากองค์พระพุทธรูป	2.60	1.556	ปานกลาง
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ความทันสมัยคือการรับเอาความคิดและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยนำมาผสมผสานกับมรดกทางวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย	3.43	1.304	ปานกลาง

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
ท่านเห็นด้วยหรือไม่กรณีที่ทางหน่วยงานราชการ ทำแผนแม่บทพัฒนานครประวัติศาสตร์ ซึ่งจะมีการโยกย้ายบ้านเรือนไปอยู่แหล่งใหม่	3.06	1.362	ปานกลาง
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีผู้มีอำนาจใน ประเทศไทยให้การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนโบราณวัตถุและซากโบราณสถาน ให้กับประเทศอื่น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ ประเทศไทย	2.53	1.407	ปานกลาง
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีคนในชุมชนรวม กลุ่มกันที่จะเข้าไปบุกกรุกโบราณสถาน เช่น ไปหาสมบัติ เข้าไปขุดกรุหาของเก่าเพื่อออก นำมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวหรือคนที่ สนใจทั่วไป	1.56	0.503	น้อย
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีวัดบางแห่งพัฒนา สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ภายในวัดไปในทิศทางที่ทันสมัย เช่น การบูรณะวิหารหลังเก่าให้มีความใหม่ โดยนำเอาศิลปะสมัยใหม่ผสมผสานกับของเก่า	2.66	1.469	ปานกลาง
รวม	2.912	1.159	ดี

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ระดับของทัศนคติของเยาวชนก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.91$) คือ 6 ข้อจาก 15 ข้อ แต่เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นรายข้อแล้ว จะไม่มีอยู่ที่ระดับที่มีทัศนคติดีมาก เช่น ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าทุกศาสนาไม่ว่าจะเป็นศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์โบราณสถาน ($\bar{X} = 3.23$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าปัจจุบันนี้โบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ชั้นวิกฤติแล้วทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือช่วยกันดูแลรักษา ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง มีอยู่ 5 ข้อ จาก 15 ข้อ เช่น ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวตามโบราณสถานแล้ว นักท่องเที่ยวสามารถปั่นไปบนเจดีย์เพื่อถ่ายรูปโบราณสถาน หรือปั่นไปบนซากองค์พระพุทธรูป ($\bar{X} = 2.60$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ความทันสมัย คือการรับเอาความคิดและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยนำมาผสมผสานกับมรดกทางวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย ($\bar{X} = 3.43$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่กรณีที่ทางหน่วยงานราชการทำแผนแม่บทพัฒนานครประวัติศาสตร์ ซึ่งจะมีการโยกย้ายบ้านเรือนไปอยู่แหล่งใหม่ ($\bar{X} = 3.06$) ส่วนข้อที่มีทัศนคติอยู่ในระดับน้อย มีอยู่ 4 ข้อจาก 15 ข้อ เช่น ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าซากโบราณสถานที่อยู่ใกล้บ้านเรือนควรที่จะทุบทิ้งเสียเพราะไม่มีประโยชน์อะไรและเมื่อทำลายซากโบราณสถานแล้ว สามารถพัฒนาที่ดินผืนนั้นเป็นอาคารพาณิชย์หรือห้างสรรพสินค้าได้ ($\bar{X} = 2.33$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ซากเจดีย์เก่า ๆ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรควรที่จะมีการขุดเจาะเพื่อหาสมบัติสิ่งของมีค่า เพื่อจะได้นำทรัพย์สินนั้นมาช่วยชาติในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ ($\bar{X} = 1.93$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเมื่อเราเข้าไปในแหล่งโบราณสถานแล้ว เราควรที่จะสลักชื่อของเราและเพื่อน ๆ เอาไว้ตามก้อนอิฐต่าง ๆ เพื่อเป็นที่ระลึกว่าครั้งหนึ่งเราเคยมาเที่ยว ณ แหล่งโบราณสถานแห่งนี้ ($\bar{X} = 2.03$)

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติทางการอนุรักษ์โบราณสถานหลังจาก
การเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับทัศนคติทางการอนุรักษ์โบราณสถานหลังจากการเข้าร่วม
กิจกรรมวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังมีรายละเอียด
แสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ระดับทัศนคติทางการอนุรักษ์โบราณสถานหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม
ในแต่ละ ข้อ

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	$N=30$		ระดับทัศนคติ
	\bar{x}	S.D.	
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การปลูกสร้างอาคาร หรือบ้านเรือนที่อยู่รอบ ๆ โบราณสถานควรที่ จะสร้างเป็นเรือนทรงไทยมากกว่าการสร้าง เป็นตึกแถวหรืออาคารพาณิชย์	4.56	0.503	ดีมาก
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าที่หน่วยงานในท้องถิ่น อาทิเช่น เทศบาล ควรนำภาษีที่เก็บจาก ประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พัฒนาและบูรณะโบราณสถานมากกว่าที่ จะนำไปขยายถนนหรือขุดท่อประปา	3.70	1.600	ดี

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	\bar{x}	$n=30$ S.D.	ระดับทัศนคติ
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรจัดและปรับปรุงถนนในบริเวณโบราณสถานให้ดีและจัดระเบียบการจราจรไม่ให้รถยนต์หรือรถบัสเข้ามาวิ่งในโบราณสถาน ควรที่จะมีแต่เส้นทางของจักรยานหรือใช้เป็นเส้นทางเดิน	4.73	0.449	ดีมาก
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าซากโบราณสถานที่อยู่ใกล้บ้านเรือนควรที่จะทุบทิ้งเสียเพราะไม่มีประโยชน์อะไร และเมื่อทำลายซากโบราณสถานแล้ว สามารถพัฒนาที่ดินผืนนั้นเป็นอาคารพาณิชย์หรือห้างสรรพสินค้าได้	1.76	0.727	น้อย
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ครอบครัวมีบทบาทอย่างมากในการให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานมากกว่าสถาบันการศึกษา	4.16	0.746	ดี
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ซากเจดีย์เก่า ๆ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรควรที่จะมีการขุดเจาะเพื่อหาสมบัติสิ่งของมีค่า เพื่อจะได้นำทรัพย์สินนั้นมาช่วยชาติในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ	1.66	0.660	น้อย

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	$n=30$		ระดับทัศนคติ
	\bar{x}	S.D.	
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเมื่อเราเข้าไปในแหล่งโบราณสถานแล้ว เราควรที่จะสลักชื่อของเราและเพื่อน ๆ เอาไว้ตามก้อนอิฐต่าง ๆ เพื่อเป็นที่ระลึกว่าครั้งหนึ่งเราเคยมาเที่ยว ณ แหล่งโบราณสถานแห่งนี้	1.46	0.506	น้อยที่สุด
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าทุกศาสนาไม่ว่าจะเป็นศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์โบราณสถาน	4.13	0.775	ดี
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าปัจจุบันนี้โบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ชั้นวิกฤติแล้วทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือช่วยกันดูแลรักษา	4.00	0.787	ดี
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวตามโบราณสถานแล้ว นักท่องเที่ยวสามารถปั่นไปบนเจดีย์เพื่อถ่ายรูปโบราณสถาน หรือปั่นไปบนซากองค์พระพุทธรูป	1.36	0.489	น้อยที่สุด
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ความทันสมัยคือการรับเอาความคิดและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยนำมาผสมผสานกับมรดกทางวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย	4.40	0.506	ดี

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
ท่านเห็นด้วยหรือไม่กรณีที่ทางหน่วยงานราชการ ทำแผนแม่บทพัฒนานครประวัติศาสตร์ ซึ่งจะมีการโยกย้ายบ้านเรือนไปอยู่แหล่งใหม่	4.60	0.497	ดีมาก
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีผู้มีอำนาจใน ประเทศไทยให้การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนโบราณวัตถุและซากโบราณสถาน ให้กับประเทศอื่น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ ประเทศไทย	1.36	0.489	น้อยที่สุด
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีคนในชุมชนรวม กลุ่มกันที่จะเข้าไปบุกกรุกโบราณสถาน เช่น ไปหาสมบัติ เข้าไปขุดกรุหาของเก่าเพื่อออก นำมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวหรือคนที่ สนใจทั่วไป	1.46	0.506	น้อยที่สุด
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีวัดบางแห่งพัฒนา สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ภายในวัดไปในทิศทางที่ทันสมัย เช่น การบูรณะวิหารหลังเก่าให้มีความใหม่ โดยนำเอาศิลปะสมัยใหม่ผสมผสานกับของเก่า	1.50	0.507	น้อย
รวม	2.98	9.474	ดีมาก

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ระดับของทัศนคติของเยาวชนหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.98$) ถึงดีมาก คือมีระดับทัศนคติที่ดีมาก 3 ข้อจาก 15 ข้อ และระดับทัศนคติดี 5 ข้อจาก 15 ข้อ เช่น ท่านเห็นด้วยหรือไม่กรณีที่ทางหน่วยงานราชการทำแผนแม่บทพัฒนานครประวัติศาสตร์ ซึ่งจะมีการโยกย้ายบ้านเรือนไปอยู่แหล่งใหม่ ($\bar{X} = 4.60$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การปลูกสร้างอาคารหรือบ้านเรือนที่อยู่รอบ ๆ โบราณสถานควรที่จะสร้างเป็นเรือนทรงไทยมากกว่าการสร้างเป็นตึกแถวหรืออาคารพาณิชย์ ($\bar{X} = 4.56$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าที่หน่วยงานในท้องถิ่น อาทิเช่น เทศบาล ควรนำภาษีที่เก็บจากประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามาพัฒนาและบูรณะโบราณสถานมากกว่าที่จะนำไปขยายถนนหรือขุดท่อประปา ($\bar{X} = 3.70$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรที่จะจัดและปรับปรุงถนนในบริเวณโบราณสถานให้ดีและจัดระเบียบการจราจรไม่ให้อยนต์หรือรถบัสเข้ามาวิ่งในโบราณสถาน ควรที่จะมีแต่เส้นทางของจักรยานหรือใช้เป็นเส้นทางเดิน ($\bar{X} = 4.73$) ส่วนข้อความที่มีทัศนคติน้อยถึงน้อยที่สุดนั้น จะเป็นในส่วนของข้อความเชิงนิเสธ เช่น ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีผู้มีอำนาจในประเทศไทยให้การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนโบราณวัตถุและซากโบราณสถานให้กับประเทศอื่น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทย ($\bar{X} = 1.36$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีคนในชุมชนรวมกลุ่มกันที่จะเข้าไปบุกเบิกโบราณสถาน เช่น ไปหาสมบัติ เข้าไปขุดกรุหาของเก่าเพื่อออกนำมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวหรือคนที่สนใจทั่วไป ($\bar{X} = 1.46$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีวัดบางแห่งพัฒนาสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ภายในวัดไปในทิศทางที่ทันสมัย เช่น การบูรณะวิหารหลังเก่าให้มีความใหม่โดยนำเอาศิลปะสมัยใหม่ผสมผสานกับของเก่า ($\bar{X} = 1.50$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ซากเจดีย์เก่า ๆ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรควรที่จะมีการขุดเจาะเพื่อหาสมบัติ สิ่งของมีค่า เพื่อจะได้นำทรัพย์สินนั้นมาช่วยชาติในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ ($\bar{X} = 1.1.66$) ข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเมื่อเราเข้าไปในแหล่งโบราณสถานแล้ว เราควรที่จะสลักชื่อของเราและเพื่อน ๆ เอาไว้ตามก้อนอิฐต่าง ๆ เพื่อเป็นที่ระลึกว่าครั้งหนึ่งเราเคยมาเที่ยว ณ แหล่งโบราณสถานแห่งนี้ ($\bar{X} = 1.46$)

ตอนที่ 8 ผลของการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับทัศนคติในเรื่อง
การอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง

ในส่วนของ การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับทัศนคติในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง การนำเสนอข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับทัศนคติในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งก่อนและหลัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ค่า t - test
--	--------------

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การปลูกสร้างอาคารหรือบ้านเรือนที่อยู่รอบ ๆ โบราณสถานควรที่จะสร้างเป็นเรือนทรงไทยมากกว่าการสร้างเป็นตึกแถวหรืออาคารพาณิชย์

3.971*

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าที่หน่วยงานในท้องถิ่น อาทิเช่น เทศบาล ควรนำภาษีที่เก็บจากประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาพัฒนาและบูรณะโบราณสถานมากกว่าที่จะนำไปขยายถนนหรือชุดท่อประปา

0.489

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ค่า t - test
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรจะต้องจัดและปรับปรุงถนนในบริเวณโบราณสถานให้ดีและจัดระเบียบการจราจรไม่ให้รถยนต์หรือรถบัสเข้ามาวิ่งในโบราณสถาน ควรที่จะมีแต่เส้นทางของจักรยานหรือใช้เป็นเส้นทางเดิน	4.973*
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าซากโบราณสถานที่อยู่ใกล้บ้านเรือนควรที่จะทุบทิ้งเสียเพราะไม่มีประโยชน์อะไร และเมื่อทำลายซากโบราณสถานแล้ว สามารถพัฒนาที่ดินผืนนั้นเป็นอาคารพาณิชย์หรือห้างสรรพสินค้าได้	2.968*
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ครอบครัวมีบทบาทอย่างมากในการให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้องในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานมากกว่าสถาบันการศึกษา	3.113*
6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ซากเจดีย์เก่า ๆ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรควรที่จะมีการขุดเจาะเพื่อหาสมบัติสิ่งของมีค่า เพื่อจะได้นำทรัพย์สินนั้นมาช่วยชาติในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ	1.304
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าเมื่อเราเข้าไปในแหล่งโบราณสถานแล้ว เราควรที่จะสลักชื่อของเราและเพื่อน ๆ เอาไว้ตามก้อนอิฐต่าง ๆ เพื่อเป็นที่ระลึกว่าครั้งหนึ่งเราเคยมาเที่ยว ณ แหล่งโบราณสถานแห่งนี้	2.375*

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ค่า t - test
8. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าทุกศาสนาไม่ว่าจะเป็นศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์โบราณสถาน	3.333*
9. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าปัจจุบันนี้โบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ขั้นวิกฤติแล้วทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือช่วยกันดูแลรักษา	1.025
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวตามโบราณสถานแล้ว นักท่องเที่ยวสามารถป็นไปบนเจดีย์เพื่อถ่ายรูปโบราณสถาน หรือป็นไปบนซากองค์พระพุทธรูป	4.412*
11. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ความทันสมัยคือการรับเอาความคิดและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยนำมาผสมผสานกับมรดกทางวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย	4.041*

หัวข้อที่แสดงทัศนคติในด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ค่า t - test
12. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กรณีที่ทางหน่วยงานราชการ ทำแผนแม่บทพัฒนานครประวัติศาสตร์ ซึ่งจะมีการโยกย้ายบ้านเรือนไปอยู่แหล่งใหม่	6.160*
13. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีผู้มีอำนาจใน ประเทศไทยให้การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนโบราณวัตถุและซากโบราณสถาน ให้กับประเทศอื่น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ ประเทศไทย	4.570*
14. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีคนในชุมชนรวม กลุ่มกันที่จะเข้าไปบุกกรุกโบราณสถาน เช่น ไปหาสมบัติ เข้าไปขุดกรุหาของเก่าเพื่อออก นำมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวหรือคนที่ สนใจทั่วไป	0.819
15. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีวัดบางแห่งพัฒนา สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ภายในวัดไปในทิศทางที่ทันสมัย เช่น การบูรณะวิหารหลังเก่าให้มีความใหม่ โดยนำเอาศิลปะสมัยใหม่ผสมผสานกับของเก่า	4.328*

*P < .05

จากตารางที่ 12 เมื่อวิเคราะห์ที่ทัศนคติของเยาวชนระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่าที่มีความแตกต่างกันคือ หัวข้อทัศนคติข้อ 1,3,4,5,7,8,10,11,12,13 และข้อที่ 15 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานทำให้เยาวชนมีทัศนคติสูงขึ้นก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 9 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังมีรายละเอียดแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ระดับการปฏิบัติก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณสถานในแต่ละข้อ

หัวข้อการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถาน	N = 30		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ท่านจัดให้มีการเฝ้าระวังการบุกรุกทำลายโบราณสถานและโบราณวัตถุ	0.20	1.095	ต่ำ
ท่านและเพื่อน ๆ ร่วมกันตากถางวัชพืชและช่วยกันเก็บขยะและดูแลพื้นที่รอบ ๆ โบราณสถานให้สะอาดอยู่เสมอ	0.43	1.356	ต่ำ
ท่านจัดให้มีกิจกรรมเพื่อการพัฒนาโบราณสถาน เช่น การร่วมกันทำความสะอาดโบราณสถาน	0.16	0.530	ต่ำ

หัวข้อการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถาน	N = 30		ระดับการปฏิบัติ
	X	S.D.	
ท่านมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ชาวบ้านหรือผู้นำชุมชนได้รู้จักวิธีดูแลและรักษาโบราณสถานที่อยู่ในชุมชน	0.03	0.182	ต่ำ
ท่านและผู้คนในชุมชนออกตรวจตราไม่ให้ใครเข้ามาทำกิจกรรมหรือสิ่งไม่ดีในบริเวณโบราณสถานยามค่ำคืน	0	0	ต่ำ
เมื่อมีการทำลายโบราณสถาน โบราณวัตถุ ท่านแจ้งข่าวสารให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่กรมศิลปากร	0.10	0.547	ต่ำ
เมื่อท่านเข้าไปในแหล่งโบราณสถานท่านปีนปายตามซากวิหารหรือซากเจดีย์และมักจะย้ายซากพระพุทธรูปให้ไปอยู่ที่ใหม่	0.70	2.183	ปานกลาง
ทุกวันท่านมักนั่งเล่นและทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เล่นกีฬา จัดปิกนิกในเขตโบราณสถาน และจะทำความสะอาดให้เรียบร้อยแล้วเมื่อเสร็จจากภารกิจ	0.53	1.795	ปานกลาง

หัวข้อการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถาน	N = 30		ระดับการปฏิบัติ
	X	S.D.	
เมื่อท่านเข้าไปในเขตโบราณสถานท่านทิ้งขยะ เช่นเศษหือปี่, เศษกระดาษ, ไม่เสียบลูกชิ้นลงในถังขยะที่จัดไว้	0.93	2.947	ปานกลาง
รวม	0.34	1.06	ต่ำ

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ระดับการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถานก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมของเยาวชนโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 0.34$) คือมีระดับการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถานที่ดี 6 ข้อจาก 9 ข้อ เช่น ข้อความที่ว่า ท่านจัดให้มีการเฝ้าระวังการบุกรุกทำลายโบราณสถานและโบราณวัตถุ ($\bar{X} = 0.20$) ข้อความที่ว่า ท่านและเพื่อน ๆ ร่วมกันตากถางวัชพืชและช่วยกันเก็บขยะและดูแลพื้นที่รอบ ๆ โบราณสถานให้สะอาดอยู่เสมอ ($\bar{X} = 0.43$) ข้อความที่ว่า ท่านจัดให้มีกิจกรรมเพื่อการพัฒนาโบราณสถาน เช่น การร่วมกันทำความสะอาดโบราณสถาน ($\bar{X} = 0.16$) ข้อความที่ว่า ท่านมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ชาวบ้านหรือผู้นำชุมชนได้รู้จักวิธีดูแลและรักษาโบราณสถานที่อยู่ในชุมชน ($\bar{X} = 0.03$) ข้อความที่ว่า ท่านและผู้คนในชุมชนออกตรวจตราไม่ให้ใครเข้ามาทำกิจกรรมหรือสิ่งไม่ดีในบริเวณโบราณสถานยามค่ำคืน ($\bar{X} = 0$) ส่วนข้อความที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางนั้น มี 3 ข้อจาก 9 ข้อ เช่น ข้อความที่ว่า เมื่อท่านเข้าไปในแหล่งโบราณสถานท่านป็นป้ายตามซากวิหารหรือซากเจดีย์และมักจะย้ายซากพระพุทธรูปให้ไปอยู่ที่ใหม่ ($\bar{X} = 0.70$) ข้อความที่ว่า ทุกวันท่านมักนั่งเล่นและทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เล่นกีฬา จัดปิกนิกในเขตโบราณสถานและจะทำความสะอาดให้เรียบร้อยแล้วเมื่อเสร็จจากภารกิจ ($\bar{X} = 0.53$)

ตอนที่ 10 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานหลัง
จากการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานหลังจากการเข้าร่วม
กิจกรรมวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังมีราย
ละเอียดแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ระดับการปฏิบัติหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณ
สถานในแต่ละข้อ

หัวข้อการปฏิบัติทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	N = 30		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ท่านจัดให้มีการเฝ้าระวังการบุกรุกทำลาย โบราณสถานและโบราณวัตถุ	0.30	1.022	ต่ำ
ท่านและเพื่อน ๆ ร่วมกันตากถางวัชพืช และช่วยกันเก็บขยะและดูแลพื้นที่ รอบ ๆ โบราณสถานให้สะอาดอยู่เสมอ	0.66	2.056	ปานกลาง
ท่านจัดให้มีกิจกรรมเพื่อการพัฒนา โบราณสถาน เช่น การร่วมกันทำความสะอาด สะอาดโบราณสถาน	0.80	2.483	ปานกลาง
ท่านมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ชาวบ้าน หรือผู้นำชุมชนได้รู้จักวิธีดูแลและรักษา โบราณสถานที่อยู่ในชุมชน	0.73	2.405	ปานกลาง

หัวข้อการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถาน	N = 30		ระดับการปฏิบัติ
	\bar{X}	S.D.	
ท่านและผู้คนในชุมชนออกตรวจตราไม่ให้ใครเข้ามาทำกิจกรรมหรือสิ่งไม่ดีในบริเวณโบราณสถานยามค่ำคืน	0.63	2.204	ปานกลาง
เมื่อมีการทำลายโบราณสถาน โบราณวัตถุ ท่านแจ้งข่าวสารให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่กรมศิลปากร	0.53	2.224	ปานกลาง
เมื่อท่านเข้าไปในแหล่งโบราณสถานท่านปีนป่ายตามซากวิหารหรือซากเจดีย์และมักจะย้ายซากพระพุทธรูปให้ไปอยู่ที่ใหม่	0.26	1.460	ต่ำ
ทุกวันท่านมักนั่งเล่นและทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เล่นกีฬา จัดปิกนิกในเขตโบราณสถาน และจะทำความสะอาดให้เรียบร้อยแล้วเมื่อเสร็จจากภารกิจ	1.30	3.992	ปานกลาง
เมื่อท่านเข้าไปในเขตโบราณสถานท่านทิ้งขยะ เช่นเศษท็อปปี้, เศษกระดาษ, ไม่เสียบลูกชิ้นลงในถังขยะที่จัดไว้	1.70	5.497	สูง
รวม	0.76	2.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ระดับการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถานหลังการเข้าร่วมกิจกรรมของเยาวชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 0.76$) คือมีระดับการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถานที่เป็นกลาง 6 ข้อจาก 9 ข้อ เช่น ข้อความที่ว่า ท่านและเพื่อน ๆ ร่วมกันตากถางวัชพืชและช่วยกันเก็บขยะและดูแลพื้นที่รอบ ๆ โบราณสถานให้สะอาดอยู่เสมอ ($\bar{X} = 0.66$) ข้อความที่ว่า ท่านจัดให้มีกิจกรรมเพื่อการพัฒนาโบราณสถาน เช่น การร่วมกันทำความสะอาดโบราณสถาน ($\bar{X} = 0.80$) ข้อความที่ว่า ท่านมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ชาวบ้านหรือผู้นำชุมชนได้รู้จักวิธีดูแลและรักษาโบราณสถานที่อยู่ในชุมชน ($\bar{X} = 0.73$) ข้อความที่ว่า ท่านและผู้คนในชุมชนออกตรวจตราไม่ให้ใครเข้ามาทำกิจกรรมหรือสิ่งไม่ดีในบริเวณโบราณสถานยามค่ำคืน ($\bar{X} = 0.63$) ส่วนข้อความที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำนั้น มี 2 ข้อจาก 9 ข้อ เช่น ข้อความที่ว่า เมื่อท่านเข้าไปในแหล่งโบราณสถานท่านเป็นป้ายตามซากวิหารหรือซากเจดีย์และมักจะย้ายซากพระพุทธรูปให้ไปอยู่ที่ใหม่ ($\bar{X} = 0.26$) ส่วนข้อความที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงนั้นมี 1 ข้อ จาก 9 ข้อ คือ ข้อความที่ว่า เมื่อท่านเข้าไปในเขตโบราณสถานท่านทิ้งขยะเช่นเศษทอปปี้, เศษกระดาษ, ไม่เสียบลูกชิ้นลงในถังขยะที่จัดไว้ ($\bar{X} = 1.70$)

ตอนที่ 11 ผลของการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติในเรื่อง การอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ก่อนและหลัง

ในส่วนของการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานสำหรับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลัง การนำเสนอข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติในเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งก่อนและหลัง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

หัวข้อการปฏิบัติทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถาน	ค่า t - test
ท่านจัดให้มีการเฝ้าระวังการบุกรุกทำลายโบราณสถานและโบราณวัตถุ	3.225*
ท่านและเพื่อน ๆ ร่วมกันตากถางวัชพืชและช่วยกันเก็บขยะและดูแลพื้นที่รอบ ๆ โบราณสถานให้สะอาดอยู่เสมอ	0.542
ท่านจัดให้มีกิจกรรมเพื่อการพัฒนาโบราณสถาน เช่น การร่วมกันทำความสะอาดโบราณสถาน	3.248*

 หัวข้อการปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถาน

ค่า t - test

เมื่อท่านเข้าไปในเขตโบราณสถานท่านทิ้งขยะ

เช่นเศษหือปพี, เศษกระดาษ, ไม่เสียบลูกชิ้นลง

ในถังขยะที่จัดไว้

0.708

 *P < .05

จากตารางที่ 15 เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับปฏิบัติทางการอนุรักษ์โบราณสถานของเยาวชนระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า มีความแตกต่างกัน คือ หัวข้อที่ให้ให้มีการจัดมีการเฝ้าระวังการบุกรุกทำลายโบราณสถาน และโบราณวัตถุ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานทำให้เยาวชนมีการปฏิบัติต่อโบราณสถานสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม